

Num: 25.

KURYER EXTRA-ORDYNARYJNY

WARSZA-

W S K I.

D N I A 19. L I P C A R O K U 1760.

Z Warszawy d. 19. Lipca.

Dnia wczorajszego przypada-
jąca uroczystość narodzenia Kró-
lewicowey Jeymci Xiężny Ele-
ktorckiey Saskiey r. 37. wieku swe-
go zaczynającej zwyczajną u
Dworu była uczczona galą. Jmć
X. Biskup Kijowski i Jchmć Pano-
wie Mycielski Białkowski, Chod-
kiewicz Wielonki Starostowie w
tych dniach do przytomnego tu
Państwa przybyli.

Z Kalisza d. 17. Lipca.

Dnia 13. tego miesiąca General
Leytnant *Plonquet* z Wiednia do
Woyska Rossyjskiego przybył,
z strony Dworu Cesarzkiego
przez całą Kampanią u Woyska
Rossyjskiego mający zostawać.
Feldmarszałek *Hrabia Sotykoff*
dnem wprzód lustrował pier-

szą straż Woyska pod kommendą
Hrabi de Czernicheff zostającą, i o-
biad iadł u tegoż Generała. Dnia
15. nie tylko Dywizya Kommen-
dy Generała *de Fermor*, ale też i
reszta Kawaleryi w iak najlep-
szym stanie pod Poznaniem sta-
nęła. Dywizya Generała *Roman-
zowa* dnia wczorajszego do tegoż
obozu przybyć miała, zatym całe
Woysko Rossyjskie wczoraj przy-
Poznaniu miało być zgromadzo-
ne i za dwa dni z tamtąd w dal-
szy marsz ruszyć się bez żadney
przeszkody, ponieważ wszelaką
żywnością tak iest opatrzone, że
onemu przez tegoroczną Kam-
panią na niczym schodzić nie bę-
dzie.

Z Kowena d. 14. Lipca.

Xiążę Jmć Kurlandzki dziś o po-

łudniu tędy przejeżdżał do Czerwonego Dworu, do Jmci Pana Marszałka Kowieńskiego, którego Pana Jmć Pan Marszałek w kompanii Jmci Pana Billewicza Pifarza Trybunału Litewskiego, Zdobielły Generała Majora Woysk Lit., Prozorow Woyskiego i Pifarza Kowieńskich i wielu innych Urzędnikow, i Woyskowych obu zaciągów spotkał o miłę, a Jmć Xiądz Biskup Zmudzki o ćwierć mili nad rzeką Niewiażą to jest na granicy Diecezji swojej przywitał; przybycia w ten kray, oraz pozyskanego zdrowia, za którego całość po całej diecezji swojej modlitwy obiecał nakazać, winszował. W Czerwonym Dworze Najjaśniejszy Pan od Jemć Pani Marszałkowej Kowieńskiej i wielu godnych Dam był przyjęty. W kilka godzin nastąpiła wspaniała Kollacya przy odgłosie trąb i armat, a po niej tańce. Dnia 15. Jmć Xiądz Biskup Zmudzki i Jmć Pan Pifarz Tryb: Jmć X. Przeciszewski Soc: JESU Prowincyał Litew: prywatnie mieli u Xiążęcia Jmci audyencye, który po obiedzie polowaniem się bawił, a dnia intrzeyszego dalszą będzie do Xięstwa swego kontynuował podróż.

Dyaryusz od woyska Francuskiego, od dnia 26. do 28. Czerwca.

Pierwsze strażę Xiążęcia de Robecq i Barona de Blausel, prześladowawszy nieprzyjaciela przez dzień 26. złączyły się w *Neustadt* i tey nocy tam obozowały. Jmć

Pan *de Nordmann* tegoż dnia przybył do *Erpsdorf* z Woluntaryuszami *du Dauphiné*. Xiążę Ferdnand woysko swoje rozłożył po prawey stronie rzeki *Schwaln* między *Freyza* i *Ziegenhayn*, a po lewey zostawił woysko lekkie, które osadziło *Wassenberg* i las przez *Neustadt*. Marszałek będąc uwiadomiony o pozycyi nieprzyjacielskiej, woysku ruszyć się kazał 6. kolumnami dnia 27. o godzinie 5. rano, tegoż dnia stanęło obozem lewym skrzydłem w *Speckwinkel*, a prawym w *Neustadt*, gdzie generalna kwatera była założona. Marszałek przed południem przybywszy do obozu, wyprawił pierwsze strażę, które z latu przed *Neustadt* wypędziły wszystko woysko lekkie nieprzyjacielskie i po zwawych potyczkach stanęły w *Affenberg*, w *Monsberg* i w *Weira*. Jmć Pan *Nordmann* tegoż dnia stanął w *Holtzdorf*, gdy się dowiedział, iż część woyska nieprzyjacielskiego z *Westfalii* idąca, ku niemu się zbliża, do *Josbach* się cofnął, dokąd Marszałek posłał batalion Granadyerow i strzelców z 1300. koni na zmocnienie onego. Hrabia *de Luzace* wziął rozkaz żeby stanął na prawym skrzydle woyska w *Willinghausen*.

Dnia 28. Nieprzyjaciel po prawey stronie rzeki *Schwaln* pozycyą swoją odinienil, prawe skrzydło woyska ściałnął do *Treyfa* a lewe ku *Schönborn*.

Dyaryusz od woyska Austryackiego

go
do
Ub
ciw
sto
nie
zan
czk
nie
żyt
D
nie
feld
dąc
de
do
zaś
z Zy
fzec
ia z
Naf
go
Pau
rzel
per
wiel
pro
któr
z le
Jnfa
pago
poka
wola
razo
okol
Schö
żow

go z Saxonii od dnia 29. Czerwca do 2. Lipca, z generalney kwatery w Ubigau przy Elbie.

Ponieważ wojsko nasze i przeciwne Pruskie bardzo blisko siebie stoia, więc żaden prawie dzień nie miaa ktoregoby między strażami iakie nie zachodziły potyczki; z tych jednak nieprzyjaciel nie tylko żadnego nie odnosi pożytku, lecz zawsze ma stratę.

Dnia 29. niektóre Szwadrony nieprzyjacielskie w okolicy *Schönfeld* uderzyły na strażę naszą będącą pod kommandą Rotmistrza *de Beer*, i one przewyższającą siłą do cofnienia się przymusiły, gdy zaś Regiment *Hussaryi Cesarzkiej z Zschorna* na pomoc naszym przyszedł, nieprzyjaciel z utratą swoją znaczną z pola musiał ustąpić. Naszym w tey okazji, tylko jednego konia zabito.

Dnia 30. nieprzyjaciel przy *Paule-mühle* i *Kalkreuth* przeszedłszy rzekę *Röder*, powrócił ku *Pampersdorf* i *Schönfeld*, w 8,000. ludzi, wiele wozow próżnych z sobą prowadząc, i skoro Kawalerya, ktorey mogło być 3. Regimenty, z lewey strony się uszykowała, Infanterya z Artyleryą osadziła pagorki przy *Schönfeld*, z czego się pokazało, iż nieprzyjaciel miał wolą w tamecznych okolicach furazować, co też nastąpiło, gdy okoliczne miejsca *Lampertswerda*, *Schönborn* i samo *Schönfeld* z furazował.

Ten podjazd nieprzyjacielski

rozszerzył się od *Schönfeld* aż po *Plochwitz*, i zdawało się iakob miał iść daley ku *Lintz* i *Krakau*, owszem, ile można było zważyć, 3,000. koni tąż drogą miało iść ku *Ortrand*, ale że pagórki wszystkie mocno były osadzone, należycie postrzedz nie mogliśmy iesli nieprzyjaciel więcej wojska doliną tam nie posłał.

W obozie Królewskim przy *Gross-Dobritz*, który *Feldmarszałek Daun* dziś i wczoray oglądał, nie znać było, żeby tam wojska ubywało, ponieważ dla chrościny i bliskiego lasu wszystkiego nie można było oglądać, zaczym mogło to być, iż nieprzyjaciel nie znacznie z tyłu nieco wojska wyprawiał. *Hrabia de Laschy* zawsze na wszystko czuyny, przy ostatniey straż odmianie chcąc sam oglądać i zmiarkować siłę podjazdu nieprzyjacielskiego przy *Schönfeld*, udał się był do *Gross-dittman(dorff)*, i z tamtąd wszystko widział iako się wyżej powiedziało.

Dnia 1. Lipca *Feldmarszałek Daun* z *Xiążęciem Jmcią de Zweybrücken* oglądał wojsko *Imperii*. Tegoż dnia wieczorem doszła wiadomość, iż część Wojska Pruskiego, która ieszcze z tey strony *Elby* stała przy *Proschwitz*, przez rzekę przeprawiać się zaczyna.

Dnia 2. rano ta wiadomość była potwierdzona z przydatkiem, iż nie tylko wszystko przeszło do obozu pod *Lothayn*; ale że też i most za sobą Prussacy zrzucili.

Równno

Równno ze dniem Hrabia *de Lasfy* i General *Ried* donieśli, iż też i w obozie Królewskim namioty są zwinione i wszystko jest w poruszaniu że Infanterya różnemi kolumnami idzie między wsiami *Eberspach* i *Kalkreuth*, a przy *Nieder-Eberspach* obrocila się do lasu, zkąd według wszelkiego podobieństwa poydzieztylu *Niedern-röden* i *Radeburga*, Kawalerya ieszcze po większej części stała, ośobliwie zaś przy *Reimersdorf* ku *Nieder-ebersbach* 3,000. koni stało dla oparcia się wszystkim natarczywościami, mając za sobą równą liczbę do wsparcia w potrzebnym razie, o czym skoro tylko dowiedział się Feldmarszałek, zaraz wyjechał żeby sam ieszcze wszystko mógł obaczyć, a według dyspozycyi, iż w przód uczynionej, żeby Oberstleytnant *Kuß* Regimentu *Haffary* i *Cesar*kiey z podjazdem swoim za nieprzyjacielem szedł w tropy, samemu też Generalowi *de Lasfy* zlecił, ażeby z Korpusem swoim nieprzyjacielowi szedł z boku, nie tylko dla ustawicznego onego niewczasowania, ale też dla zważania jego marszow i na jakim miejscu by stanął obozem. Dowiedzieliśmy się potym, iż się obrócił ku *Krakau* gdzie tak stanął obozem, że się prawe skrzydło jego w *Steinborn* lewe zaś przy *Smorka* rozłożyło. Część woyska pod kommandą Generala *de Hulsen* przy *Elbie* została się. Feldmarszałek zatył woysku dał or-

dynans, ażeby około pułnocy namioty zwinęło i w godzinę potym gotowe było do marszu.

TARGI WARSZAWSKIE

Dnia 11. Lipca.

Korzec pszenicy Tynf:	12.
Zyta	7.
Jęczmienia	6.
Słodu	9. - 1.
Owfa	4. - 2.
Kafzy Jęczmienney	10. - 2.
Dito Tatarczaney	12.
Dito Jaglaney	12. do 14.

TARGI GDANSKIE

dnia 12. Lipca 1760.

<i>Towar na Laszty od 60. Korcow.</i>	
Pfzenicy bityey Polk:	250. do 270.
Dito Płtrey	210. 230.
Dito Czerwoney	190. - 210.
Dito Z Moutow	150. - 165.
Zyta od funt:	118. do 120. - 125.
Dito od funt:	113. - 117. - 120.
Jeczmienia	120. - 130.
Słodu od korców	90. 160. - 180.
Owfa	90. 95.
Kafzy Jaglaney	200. - 280.
Kafzy Tatarczaney	160. - 180.

Kurs Pieniędzy.

Czerwony Złoty nowy	11. gr. 13.
Dito Stary ważny	11. 9.
Dito Nieważny	10. - 9.
Talar bity ważny	5. - 11.
Dito Nieważny	4. - 27.
Dito Banco	6. -
Rubel	4. - 9.
<i>Louis d' Or.</i>	19. - 15.
<i>Fridrichs d' Or.</i>	19. 15.
Funt Flamancki	gr. 410.
<i>Na Złoty Pruski idzie Szostakow</i>	5.

Num: 25.

S U P L E M E N T
Z GAZET CUDZOZIEMSKICH
DNIA 19. LIPCA ROKU 1760.

Z Neapolu d. 10. Czerwca. Jmć Xiądz *Lucatelli* Nuncyusz Pa-
pieski przybył do tey Stolicy w przeszły Piątek wieczorem. Urzę-
dnicy Królewscy go spotkali, a pospolstwo przy okrzykach wesół-
nych zaprowadziło do Pałacu Nuncyaturkiego. Nazajutrz ten
Prawiat miał audyencyą u Monarchy młodego, a potym był wpro-
wadzony do Panow składających Regencyą. Kardynał Jmć *Sersale*
nasz Arcy-Biskup tak jest chory, że traciemy wszelką o dalszym
Jego życiu nadzieję. Galery nasze wybiegły na morze dla zpe-
dzenia Rozboynikow Barbaryjskich.

Z Rzymu d. 25. Czerwca. Pretendent Jmć Angielski, codzien
nowych sił i czerstwości nabywa. Przez iednego z Dworzan swo-
ich dziękował *Sacro Collegio* i wszystkim tym, którzy podczas Jego
choroby, co dzień dowiadawali się o stanie zdrowia Jego, w którym
się znaydował. Bulla Xiążęciu Jmci *de Rohan* na Koadjuterstwo
Strasburgkie już jest wygotowana, która mu tylko 800. Talarow
Rzymskich będzie kosztowała. Mówią; też, że wkrótce będziemy
widzieli Jmci Pana *Grimaldi* Szlachcica *Genueńskiego*, dla pomiar-
kowania się z Stolicą Apostolską przybyć mającego.

Z Genwi d. 14. Czerwca. Według pewnych wiadomości w
Porcie Francuskim *Toulon* sporządzaią do żeglugi, 6. okrętow wo-
iennych i 2. fregaty. W którą stronę ta Eskadra uda się, czas na-
uczy.

Z Madrytu d. 9. Czerwca. W przeszłym tygodniu Królowa
Jeymć dla niesposobności zdrowia, z swoich niewychodziła poko-
jow, Lekarze za rzecz potrzebną osądzili krwi puszczaniem dal-
szym zabiedz konsekwencyom, po którym ta Pani doskonale ozdrow-
iała. Król Jmć przez edykt swoy dnia 15. przeszłego Miesiąca,
w *Aranjuez* ogłoszony pozwolił pod pewnemi warunkami weyścia
niektórych towarow w granice Monarchii Hiszpańskiej, które wy-
rażnie do tych czas były zakazane. W *Cadix* Flotta Kupiecka
czeka na wiatr pomyślny do wyiścia pod żagle do Ameryki pod
konwoiem niektórych okrętow woienych.

Z Paryża d. 28. Czerwca. Zdrowie Xiążęcia Jmci *de Bourgo-
gne*

gne w niepomyślnym zostając stanie było przyczyną w tych dniach nowych boiaźni, iednakże od dnia wczorayszego przyiemniejsze o polepszeniu tego calemu Narodowi milego Xiażęcia Lekarze czynią nam nadzieie. Listy z Obozu Marszałka Xiażęcia *de Broglie* donoszą, że wszystko Woysko, nad które piękniejszego ieszcze do tychczas niewidziano, wyszło w pole zmierzając do Landhrabstwa *Hessen Cassel*; że to woysko składa się z 166. batallionow, i 167. Eskadronow; że we wszystkie furaze, żywności i amunicye jest należycie opatrzone, na ostatek że Marszałek Xiażę *de Broglie* ma zupełną moc do czynienia tego, co za rzecz potrzebną według okoliczności będzie sądził. W przeszły Wtorek odebraliśmy z Kanady pewne wiadomości, że Markiez *de Vaudreuil* Kommandant Woyska Francuskiego dowiedziawszy się o ciągnienu Woyska Angielskiego ku *Montréal* wyszedł przeciwko onemu, i cale rozproszył, Brygadyer zaś *Murray* Kommandant Miasta *Quebec*, który z częścią garnizonu wyszedł był z miasta, na głowę jest porażony.

Król Jmć wielką Officyerow Generalnych uczynił promocyą których imiona nie są ieszcze do wiadomości publiczney podane, za rzecz iednak pewną twierdzą, że Markiez *du Monteil* przeszły Posel Królewski do Króla Jmci i Rzeczypospolitey Polskiej jest uczyniony Generalem Majorem. Nabożeństwo publiczne trwa do tych czas na uproszenie u Boga pomyślnych przypadkow woysku Królewskiemu, a bardziey ieszcze, aby pożądaný łaskawe Nieba nam przywróciły pokoy.

Z *Amsterdamu* d. 2. Lipca. Okręt wojenny Hollenderski *Triton* wyszedł przeszłego piątku z *Texel* pod żagle, i ma konwojować Okręty Kupieckie, wysłane do różnych Portow morza Bałtyckiego. Kupcy nasi od Korrespondentow swoich z Portugallii odebrali wiadomość, że niezmierna moc Szarańczy różne Królestwa tego Powiaty, mianowicie iednak Prowincyą *Alentejo*, od początku miesiąca Maja pustoszy. Z obrótow Woyska Francuskiego, i zaczętych już dzieł pokazuje się, że pogłoska o zgodzie Króla Angielskiego z Francuskim była przed czasem po Europie rozsiana.

Dyaryusz od woyska Austryackiego zostającego pod kommandą Generała Barona de Laudohn, od 2. aż do 7. Lipca.

Dnia 2. Lipca Woysko w dawniejszym swoim zostawało obozie pod *Landshut* gdzie też dnia tego imney nie mieliśmy wiadomości, iak tylko, że Partya od Generała *de Beck* ku *Liegnitz* wysłana 11. Prussakow w niewolą wziętych przyprowadziła, i że od podjazdow swoich z *Muska* iako też z *Guben* i z *Crossen* odebrał wiadomość, iż Królewic Henryk z Woyskiem swoim powraca, iednakże
w krótce

w krótcie potym dowiedzieliśmy się, iż ta wieść o powrocie Królewica Henryka, płoennie była rozsiiana od 48. Kirisierow Pruskich, którzy dnia 1. Lpca przez *Crossen* do Głogowa iechali. Wszystkie zkad inąd odebrane wiadomości w tym się zgadzają, iż przy Wróclawiu i w Mieście samym więcey nad 4,000. Woyska nieprzyacielskiego niemałz.

Dnia 3. od Generała Barona *de Beck* doszła wiadomość, iż wysłany od niego podjazd przy *Luben* między Głogowem i *Parchwitz* natrafił na 2. Szwadrony Huszarow Pruskich, gdzie po mocney potyczce, w ktorey nieprzyacielowi 5. ludzi i 6. koni zabito, a daleko więcey raniono, nasi nakoniec przemagającey liczbie musieli ustąpić, utraciwszy 7. ludzi i 8. koni, nieprzyacielowi jednak 6. koni w zdobyczy wzięli. Generał Baron *de Laudohn* za odebraną od Feldmarszałka Hrabiego *de Daun* wiadomością, iż Król Jmć Pruski według wszelkiego podobieństwa z woyskiem swoim ku Śląskowi obrocić się zamysła, po południu Generałowi Baronowi *de Jahnus* dał ordynans, ażeby z 4. batallionami Kroatow, 3. batallionami Infanteryi Niemieckiey, 4. Kompaniami Granadyerow i we 300. koni pomaszerował do *Freyburg*, dla zldzowania tam Generała *de Nauendorff*, trzymania w czuyności Garnizonu Miasta *Schweidnitz*, i załlonienia naszych transportow. Generał *Nauendorff* zaś, wziął rozkaz, żeby poszedł do *Goldberg*.

Dnia 4. cale woysko ruszyło się we 3. kolumny; pierwsza złożona z Granadyerow i Karabinierow iako też z Regimentu Dragonii Arcy-Książęcia Jozefa, szła przez *Rhubank*, *Einsedel*, *Steinkunzendorff*, *Nimersatt* i *Seittendorff*; druga kolumna złożona z wszystkiey Infanteryi, poszła przez *Graufendorf*, *Wernersdorf*, *Rudelsdorf* i *Streckenbach*; trzecia nakoniec, złożona z wszystkiey Kawaleryi przeszła przez przedmieścia w *Landshut*, przez *Rohnan* i *Kupferberg*, wszystkie 3. Kolumny tegoż dnia za *Bobrem* rzeką przy *Jenowitz* przez *Seiffersdorf* stanęły w obozie pod *Ketschdorf*, gdzie też Generał *Laudohn* założył generalną kwaterę. Generał Baron *de Beck* zaś z swoją Dywizyą stanął w *Schmuttseiffen*.

Dnia 5. woysko znowu trzema kolumnami marsz swoy kontynuowało przez *Kumerswalde*, *Ludwigsdorf*, *Johnsdorf*, *Maywalde*, *Berwigsdorf*, *Fflaschenseiffen*, *Ober-Langenau*, i *Gishubel*, a przy *Kleppersdorf* stanęło obozem, gdzie była generalna kwatera. Od Generała *de Nauendorff* doszła wiadomość, iż z Kawaleryą swoją stanął przy *Pilgramsdorf*, zkad do *Löwenberg* drogę załłania i pierwszą straż wysłał aż do *Buntzlau* i *Sagan*. Generał *Jahnus* oboz swoy założył na górze nazwaney *Zeisgenberg*, w ten sposob, iż nie tylko woyskiem

ukiem swoim osadził *Polkenhayn* i *Freyburg*, ale też wolną ma komunikacją z Generałem *de Nauendorff* i podjazdem naszym w *Hansdorf* stojącym. Tegoż dnia od Generała *de Beck* doszła wiadomość, iż Królewic Henryk obrócił się z wojskiem swoim ku *Stetinowi*, bez wątpienia dla nadchodzącego Wojska Rosyjskiego, i że zbiegów od wojska Królewicowskiego wiele nazbyt uchodzi.

Dnia 6. Generał *Laudohn* od *Feldmarszałka de Daun* był uwiadomiony, iż ten z wojskiem swoim stanął przy *Bautzen*, a według rozkazów od niego wziętych, Generałowi *de Beck* dał ordynans, ażeby z lewym skrzydłem Dywizyi swoiey stanął przy *Tiennendorf*, z prawym zaś przy *Neuland*. Generał *Nauendorff* także wziął rozkaz, żeby ustawicznie partye wysyłał tak ku *Buntzlau* i *Sagan*, iako też ku *Liegnitz* i *Wrocławowi*, potym żeby *Hussarami* i *Kroatami Goldberg* osadziwszy, *Infanterją* swoię posłał ku *Plachwitz* a z *Kawalerją* poszedł ku *Gross-Walditz*. Nakoniec Generał *Laudohn* lustrował okolice przy *Sussenbach* i *Goldberg*, a nazajutrz dnia 7. całe wojsko przy *Goldberg* stanęło obozem.

Z *Brunn* d. 10. *Lipca*. *Prussakow* w niewolę wziętych w *battalii* pod *Landshut*, dnia 8. tego miesiąca tu przyprowadzono, transport następujący:

Z *Regimentu Alt-Platen* 255. ludzi. *Małachowski* 87. *Werner* 128. od *Artylerji* 408. od *Ekwipażow* 246. *Alt Schenkendorf* 123. *Jung-Sidow* 135. *Blankenslee* 192. *Printz Ferdynand* 144. *Goltzen* 136. *Dreskows* 212. *Thiel* 139. *Margraf Henryk* 495. *de la Motte Fouquet* 771. *Liedritz* 102. *le Noble* 94. *Bulow* 602. *Mosel* 328. *Braun* 496. *Mellin* 170. *Collignon* 114. Summa 5,375. ludzi.

Nieodwłócznie drugi transport tychże niewolników ma tu przybyć. Na pochwałę Generała *de Laudohn* i pamiątkę zwycięstwa od niego odniesionego, ieden dowcipny człowiek z piśmnia *S. Judicum Cap: 6.* stołował do niego (Generałowi *de Laudohn*, imię *Ge-deon*) słowa wyrażające rok terażniejszy.

geDeon *JILIVs* *Ioash* *I hanC* *reM* *feCIt*.

Z *Frankfortu* d. 4. *Lipca*. *Generalna* *kwatery* *Marszałka* *Xiążęcia de Broglie* dnia 1. tego miesiąca była ieszcze w *Neustadt*, a *Hrabci* *Jmci de Luzace* w *Willinghausen*.

Xiążę Ferdynand wżyskie swoje sily zgrupował między *Ziegenhayn* i *Treisa*; część wojska *Alliantow* stoi przy *Neukirchen* z kąd czasami podjazdy wysyła aż do *Alsfeld*, *Jmć Pan de Grandmaison* dnia 29. zlicznym podjazdem zapuścił się był w tamte strony; lecz dla trudney przeprawy przez rzekę *Schwaln*, która z brzegow wylała, w marszu się opóźnił, a tym czasem nieprzyjaciel o jego zamiarach był uwiadomiony.